

Adroddiad i'r:	Cyngor
Dyddiad y Cyfarfod:	9 Medi 2014
Aelod Arweiniol:	Y Cynghorydd Julian Thompson-Hill
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Cyllid ac Asedau
Teitl:	Cynllun Cyfalaf 2013/14 - 2017/18

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1 Mae'r adroddiad yn cynnwys yr wybodaeth ddiweddaraf i'r aelodau am sefyllfa alldro 2013/14 y Cynllun Cyfalaf a'r sefyllfa hyd yn hyn yn 2014/15. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys argymhelliad y Grŵp Buddsoddi Strategol i gymeradwyo estyniad a gwaith adnewyddu i Ysgol Gymunedol Bodnant.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 Darparu Cynllun Cyfalaf diwygiedig i'r aelodau gan gynnwys diweddariad ar brosiectau mawr a'r cynllun corfforaethol.

Mae'r Atodiadau canlynol wedi cael eu cynnwys:

- Atodiad 1: Crynodeb o gyllid cynllun cyfalaf
- Atodiad 2: Crynodeb o gynllun cyfalaf gan Bennaeth Gwasanaeth
- Atodiad 3: Manylion cynlluniau
- Atodiad 4: Diweddariad ar brosiectau cyfalaf mawr
- Atodiad 5: Argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol - Ysgol Gymunedol Bodnant

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 Bod aelodau yn nodi sefyllfa alldro 2013/14 y Cynllun Cyfalaf; sefyllfa ddiweddaraf Cynllun Cyfalaf 2014/15 a'r wybodaeth ddiweddaraf ynglŷn â'r prosiectau mawr.
- 3.2 Bod yr aelodau yn cefnogi argymhelliad y Grŵp Buddsoddi Strategol fel y nodir yn Atodiad 5.

4. Manylion am yr adroddiad

4.1 Gwariant Cyfalaf 2013/14 a 2014/15

Rhoddwyd yr adroddiad diwethaf ar y Cynllun Cyfalaf llawn i'r Cyngor ym mis Ebrill 2014. Mae diweddariadau misol yn cael eu cyflwyno i'r Cabinet. Gwariant alldro 2013/14 oedd £35.478 miliwn. Y gwariant cyfalaf hyd at ddiwedd Gorffennaf 2014 yw £4.8 miliwn yn erbyn cynllun o £37.069 miliwn. Mae manylion y cynlluniau yn Atodiad 3

4.2 Prosiectau Mawr

Mae Atodiad 4 yn rhoi diweddariad ar y prosiectau mawr canlynol:

- Datblygiad Harbwr y Rhyl
- Y Rhyl yn Symud Ymlaen
- Ysgol Ardal Gymraeg - Ysgol Bro Dyfrdwy
- Darpariaeth Cyfrwng Gymraeg Gogledd Sir Ddinbych
- Ysgol Newydd Y Rhyl

4.3 Cynllun Corfforaethol

Mae Cynllun Corfforaethol 2012-17 yn nodi uchelgais y Cyngor i sicrhau buddsoddiad cyfalaf sylweddol yn ei flaenoriaethau ac mae'r ffigurau diweddaraf yn tynnu sylw at y ffaith y bydd ar y Cyngor angen buddsoddi oddeutu £124.6 miliwn o gyllid cyfalaf.

Bydd cyfran uchel o'r gwaith hwn yn cynnwys cyflwyno pum prosiect o fewn y cynigion Band A ar gyfer Ysgolion yr 21ain Ganrif. I gefnogi hyn, mae'r Cabinet yn ddiweddar wedi cymeradwyo dyfarnu contractau ar gyfer Ysgol Uwchradd y Rhyl yn amodol ar gadarnhad ysgrifenedig o arian gan Lywodraeth Cymru. Mae'r Cynllun Cyfalaf hefyd wedi ei ddiweddarau gyda'r amcangyfrif diweddaraf ar gyfer ysgol newydd y Rhyl, sef £24.586 miliwn, yn dilyn derbyn cymeradwyaeth mewn egwyddor gan Lywodraeth Cymru. Rydym ni'n aros am gadarnhad ffurfiol gan Lywodraeth Cymru o'r grant.

Yn ogystal, mae'r estyniad a gwaith adnewyddu yng Nghynwyd (Ysgol Bro Dyfrdwy) wedi eu cwblhau ac mae'r ystafelloedd dosbarth newydd ar gael i'w defnyddio ym mis Medi 2014.

Mae'r Cabinet yn ddiweddar wedi cymeradwyo cynnal astudiaethau dichonolrwydd mewn perthynas ag Adolygiad Rhuthun.

Mae crynodeb o amcangyfrif diweddaraf y Cynllun Corfforaethol yn Atodiad 1 ac wedi ei grynhai yn y tabl isod:

	Cyllid y Cyngor £miliwn	Cyllid Allanol £miliwn
Ysgolion yr 21ain Ganrif	36.700	36.700
Moderneiddio Addysg	17.190	0
Tai Gofal Ychwanegol a Chefndy	9.305	14.000
Priffyrdd	5.775	4.916
Cyfanswm	68.970	55.616

Mae'r Cynllun yn gwneud tybiaethau allweddol ar ffactorau amrywiol, gan gynnwys cyllid gan Lywodraeth Cymru ac adnoddau'r cyngor ei hun, amcangyfrif o gostau ac amseriad y gwaith.

4.4 Argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol – Ysgol Gymunedol Bodnant

Yn ddiweddar, adolygodd y Grŵp Buddsoddi Strategol y cynllun ar gyfer adnewyddu a chodi estyniad i Ysgol Gymunedol Bodnant. Mae'r cynllun yn un o bum prosiect sy'n rhan o gynigion Band A ar gyfer Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif ac yn cael ei ariannu'n llwyr gyda 50% o'r gost, £3.4 miliwn, yn cael ei ddarparu gan Lywodraeth Cymru. Mae cyfraniad y Cyngor o 50% o'r gost yn cael ei ariannu o fewn y Cynllun Corfforaethol.

Mae argymhelliad mewn perthynas â'r prosiect hwn wedi ei gynnwys yn Atodiad 5. Mae'r Grŵp Buddsoddi Strategol yn argymhell bod y Cyngor yn cymeradwyo'r prosiect hwn.

4.5 **Derbyniadau Cyfalaf**

Mae'r Cynllun Cyfalaf yn ddibynnol am ran o'i gyllid ar dderbyniadau cyfalaf a gynhyrchir drwy werthu asedau'r Cyngor. Mae'r tabl isod yn dangos y derbyniadau a gyflawnwyd yn 2013/14. Nid oes derbyniadau wedi eu cyflawni hyd yma yn 2014/15 ond mae yna nifer o warediadau posibl yn cael eu datblygu.

	2013/14 £000
Fronfraith	150
Tir yn Unig ym Mwlich Isaf	90
Clwb Ieuenctid Cynwyd	39
8 Ffordd Brighton - Balans	20
	299

4.6 **Dangosyddion Darbodus**

Pob blwyddyn mae'r Cyngor yn pennu Dangosyddion Darbodus sy'n pennu terfynau darbodus ar ei fenthycia. Mae dyled y Cyngor yn £151 miliwn ar hyn o bryd. Mae hyn o fewn y Ffin Weithredol (£215 miliwn) a Therfyn Awdurdodedig (£220 miliwn) ac mae'n llai na'r rhagolwg Gofyniad Cyllido Cyfalaf (£203.9 miliwn). Mae hyn yn golygu bod y Cyngor yn cadw at y Cod Darbodus Cyllid Cyfalaf ac nid yw'n benthycia mwy na'i anghenion cyfalaf.

Mae'r gymhareb costau ariannu i'r llyf refeniw net ar gyfer 2014/15 yn 6.93%. Mae'r gymhareb hon yn arwydd o fforddiadwyedd ac mae'n tynnu sylw at oblygiadau refeniw gwariant cyfalaf presennol ac arfaethedig trwy nodi cyfran o'r gyllideb refeniw sydd ei angen i gwrdd â chostau benthycia.

Cyflwynir yr wybodaeth ddiweddaraf ar ddangosyddion darbodus a rheoli'r trysorlys i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol trwy gydol y flwyddyn.

5. **Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?**

Mae prosiectau wedi eu hadolygu er mwyn deall eu heffaith o ran cyflawni Amcanion Corfforaethol y Cyngor.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Goblygiadau o Ran Cost

Mae'n angenrheidiol sicrhau bod y Cynllun Cyfalaf yn cael ei ariannu'n llawn gan fod yn rhaid i unrhyw gost ychwanegol, sy'n fwy na chyfanswm y cyllid sydd ar gael, gael ei ariannu o gyllidebau refeniw.

6.2 Goblygiadau Staffio/TG/Gofod Swyddfa

Mae'n ofynnol llenwi ffurflen Achos Busnes ar gyfer pob prosiect newydd a thrafod goblygiadau penodol yn ystod y cam hwnnw.

6.3 Asesiad o Effaith ar Newid Hinsawdd - Lliniaru ac Addasu:

Mae prosiectau cyfalaf newydd yn destun craffu gan y Grŵp Buddsoddi Strategol. Bydd pob achos busnes yn dangos, lle bo'n briodol allyriadau tunnell carbon perthnasol cyn ac ar ôl prosiect, gan nodi a yw'r prosiect yn allyriad carbon cadarnhaol, negyddol neu niwtral. Yn ogystal, mae angen sicrhau bod prosiectau cyfalaf newydd yn ddiogel ar gyfer y dyfodol ac yn gallu addasu i newid yn yr hinsawdd.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad?

Mae pob prosiect newydd yn amodol ar AEG unigol.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Mae prosiectau'n cael eu paratoi ac yna'n cael eu monitro mewn ymgynghoriad â Phenaethiaid Gwasanaeth. Mae'r ffigurau a ddefnyddir yn yr adroddiadau yn seiliedig ar yr amcangyfrifon diweddaraf sydd ar gael.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Ni ddylai unrhyw brosiect ddechrau heb gael ei gyllido'n llawn yn erbyn cynllun prosiect cadarn a'r prosiect yn cael ei drafod gyda'r Grŵp Buddsoddi Strategol.

Mae angen i Noddwyr Prosiect arfer rheolaeth dynn dros eu gwariant cyfalaf er mwyn sicrhau bod y prosiectau'n gallu aros o fewn eu cyllidebau.

Mae'r Cyngor wedi cymeradwyo Cynllun Corfforaethol uchelgeisiol. Yn sail i fforddiadwyedd y Cynllun mae rhagdybiaethau allweddol ynghylch cyllidebau refeniw ac arian. Mae maint y Cynllun Corfforaethol yn golygu y bydd yn ymestyn dros gyfnod o 5-7 mlynedd ac yn sicr yn golygu wrth iddo ddatblygu, y bydd gwahaniaethau amser rhwng y rhagdybiaethau a gynlluniwyd a'r rhagdybiaethau gwirioneddol ynghylch y defnydd o arian. Bydd hyn yn golygu y gall y cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd gynyddu hyd nes y gwneir ymrwymadau. Fodd bynnag mae'n hanfodol cydnabod, os yw adnoddau'n cael eu hailgyfeirio yn ystod oes y Cynllun, y bydd yn rhaid i'r Cyngor

benderfynu pa brosiectau a nodwyd yn flaenorol y byddai am eu canslo.

Mae'r Cynllun Corfforaethol yn cael ei adolygu fel rhan o broses y gyllideb barhaus ar gyfer 2015/16.

10. Pa risgiau sydd, ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Risgiau sy'n gysylltiedig â pheidio cytuno â'r argymhellion

Byddai risgiau posibl yn cynnwys cynlluniau ddim yn symud ymlaen, colli grant ac amhariad ar wasanaethau.

10.2 Risgiau sy'n gysylltiedig â chytuno â'r argymhellion

Nid oes unrhyw brosiect cyfalaf heb risg. Fodd bynnag, mae'r holl gynlluniau'n cael eu hadolygu gan y Grŵp Buddsoddi Strategol ac maent hefyd yn destun monitro ac adrodd misol parhaus.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Rhan 1 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 yn pennu'r trefniadau ar gyfer cyllido cyfalaf o 2004/05 ymlaen.